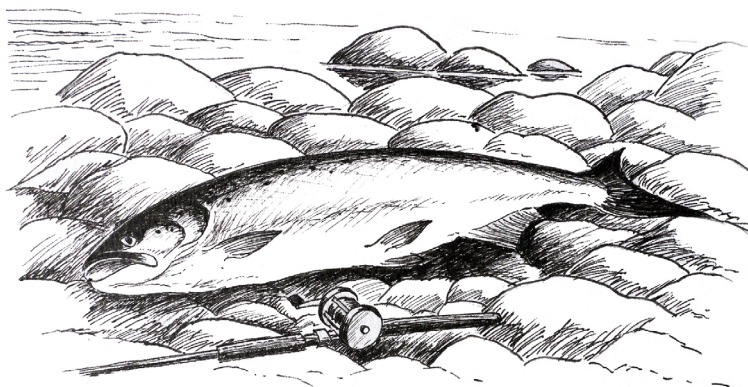

TENON TAIKAA JA UUTTA AIKAA

Tenon taikaa

Vahvasti ylävirtaan nouseva hopeanhohtoinen Tenonlohi kiehtoo lohestajan mieltä ja saa sydämen onnesta sykkimään. Hopeisen kyljen välähdys jäntevästi soljuvan suvannon pinnalla herättää toiveita ja synnyttää unelmia. Unelmista kasvaa haasteita, jotka synnyttävät vahvoja elämyksiä Saamenmaan suurella ja mahtavalla virralla. Lohen otti on jokaisella aironvedolla entistä lähempänä. Jarrun pärähdys, vavan notkea kumarrus ja vettä vauhdilla leikkaavan siiman sulosointu lohen kamppaillessa elämänsä kiihkeimmässä taistelussa piirtyvät sekunti sekunnilta lohestajan muistiin.

Teno on ainutlaatuinen lohijoki. Lohen ja saamen virta. Suurlohien joki.

Teno on myös yhä useamman muualla asuvan henkilön kotijoki. Jylhien tuntureiden, Finnmarkin valkokuippuisten gaissojen, koivuoudan verhoamien vaarojen ja kauniiden rantapenkkojen värittämä maisema avautuu oman mökin ikkunoista. Lohimaja, Lapin kämppä, Tenon tölli - rakkaalla lapsella on monta nimeä. Mökin edessä suurlohien joki virtaa omassa rauhassaan.

Uutta aikaa

Tenon törmällä, lohimajan suojaisten seinien lempeässä sylissä on hyvä miettiä luonnon ikuista kulkua. Jääkausi muovasi Tenojoen laakson. Aittisuvanto oli vielä 10600 vuotta sitten Jäämeren vuonon pohjukka. Maapallon mittakaavassa se oli ihan äsken. Oikean aikajanan asettamiseksi mainittakoon, että granuliitti on jokaiselle lohestajalle tuttu kivilaji. Harmaiden ja punertavien juovien sekä sirpaleiden värittämiä kiviä on kaikkialla rantatörmissä ja joessa. Granuliitti syntyi 2000 miljoonaa vuotta sitten. Maantie Kaamasesta Utsjoelle valmistui vuonna 1957. Tenontie Utsjoelta Karigasniemelle valmistui Mauno Koiviston ollessa tasavaltamme presidenttinä. Ihmisen mittakaavassa siitä ei ole kovin pitkä aika, vajaa sukupolvi.

Historia auttaa ymmärtämään nykyistä ja tulevaa. Utsjoella on loikattu yhden sukupolven aikana tietttömiön taipaleiden takaa someen: Facebookin ja Twitterin, sähköpostien ja selfieiden maailmaan. Ei ole ihme, että elämää ja ihmisten toimintaa säätelevät lait ja säädökset eivät ole pysyneet vauhdissa mukana.

Suomen ja Norjan yhteinen Tenojoen kalastussääntö on suurin yksittäinen Utsjoella kiinteistön omistavan ulkopaikkakuntalaisen elämää säätelevä asia. Se on perusinfra, joka asettaa rajat ja määrittää normit. Kaavoitus on kunnalle kuuluva monopoli, jolla ohjataan kiinteistöjen maankäyttöä ja rakentamista. Jätteiden keräys, vesi- ja jätevesihuolto ovat myös kunnallisen monopolin vastuulla.

Kulkuyhteyksien parantuminen on tuonut hopeanhoitoiset Tenonlohet ja Tenon rantatörmällä ryhdikkäästi isäntäänsä odottavan lohimajan entistä lähemmäksi. Samalla on kasvanut tarve saada omaa kiinteistöä koskevat asiat mahdollisimman hyvin hoidetuiksi. Myös kiinteistöön kuuluvat oikeudet ovat nousseet entistä tärkeämmiksi.

Jokainen lohenkalastaja tietää, mitä ottipaikka ja ottiaika merkitsevät. Tenojoen uuden kalastussäännön voimaantulo kesälle 2017 osoitti, että muualla asuvien kiinteistönomistajien oikeuksien ja etujen ajaminen on mahdollista vain riittävän laajalla yhteistyöllä. Tenon kiinteistönomistajat ry:n jäsenenä sinulla on mahdollisuus vaikuttaa oikeaan aikaan oikeassa paikassa omaa kiinteistöäsi koskeviin asioihin kaavoituksesta kalastukseen. Lohenkalastuksessaakin unelmat muuttuvat todeksi, kun olet oikeaan aikaan oikeassa paikassa.

Lohentuoksuisin terveisin,

Tero Ronkainen
Utsjokinen kirjailija ja kalastusopas

